

KUTUP YILDIZIMIZ

Anılarla, Besteci/Eğitimci
İlhan Baran

Yayına Hazırlayan
SEYİT YÖRE

Bağlam Yayınları 443
İnceleme-Araştırma 298
Müzik Bilimleri Dizisi-16
ISBN 978-605-9911-36-8

Müzik Bilimleri Dizisi Editörü:
Vural Yıldırım

Kutup Yıldızımız
Anılarla, Besteci / Eğitimci İlhan Baran
Yayına Hazırlayan: Seyit Yöre

© Bağlam Yayıncılık
© Seyit Yöre

Birinci Basım: Kasım 2017
Kitap Tasarımı: Canan Suner
Baskı: Avcı Ofset
Davutpaşa Cad. İpek İş Merkezi No: 6/13
Davutpaşa - Topkapı/İstanbul

Yayınevi Sertifika Numarası: 11081
Matbaa Sertifika Numarası: 12001

BAĞLAM YAYINCILIK Hobyar Mah. Narlıbahçe Sok. No: 9/3 Çağaloğlu/İstanbul
Tel: (0212) 513 59 68 / 244 41 60 Tel-Faks: (0212) 243 17 27
Web: www.baglam.com e-mail: baglam@baglam.com

*Nev-i şahsına münhasır kutup yıldızımız
İlhan Baran'ın anısına saygıyla...*

Fotoğraf 1. İlhan Baran 19 yaşındayken, 1953 (Tayyar Seskır Arşivi),

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	9
İLHAN BARAN'IN KISA ÖZGEÇMİŞİ	11

ANILAR / GÖRÜŞLER

MUAMMER SUN İLE GÖRÜŞME.....	19
MÜRİDE SUN AKSAN	43
MESUT İKTU.....	49
BABÜR TONGUR.....	55
TURGAY ERDENER İLE GÖRÜŞME	57
İREM EĞRİBOZ BOZKURT	67
ARZU TEMİZER.....	71
YEŞİM GÖKALP	75
ÇAĞLAYAN ÜNAL SÜMER.....	79
YEŞİM ALKAYA YENER	83
ERTUĞRUL BAYRAKTARKATAL İLE GÖRÜŞME	91
NACİ ÖZGÜÇ.....	101
MAHİR CETİZ	103
MAHİR CETİZ'İN <i>TÖRESEL ÇEŞİTLEMELER'E DAİR</i> AÇIKLAMALARI	109
İVAN ÇELAK.....	113
UTAR ARTUN	117
MÜGE ERAYDIN YEĞİN.....	121

ONUR ÖZMEN.....	125
TAYYAR SESKIR.....	135
SEYİT YÖRE'NİN GÖRÜŞLERİ VE KİTABA DAİR SON SÖZ.....	139

İLHAN BARAN'IN İLK MAKALELERİ / GÖRÜŞLERİ

ÇAĞDAŞ TÜRK MÜZİĞİ ÜZERİNE.....	146
YÖRESEL VERİLERDEN EVRENSEL ANLATIMA.....	151
ÇAĞDAŞ MÜZİKTE YARATICILIK VE ÖTESİ.....	155
SAYGUN'UN MÜZİĞİ ÜZERİNE	160
TÜRK MUSİKİSİ TARİHİNE GEÇECEK BİR OLAY: RAPORLAR-CEVAPLAR III.....	165

İLHAN BARAN'IN YAYINLANMIŞ BESTELERİNİN

LİSTESİ	179
----------------------	------------

İLHAN BARAN DİSKOGRAFYASI.....	184
---------------------------------------	------------

KAYNAKLAR.....	189
-----------------------	------------

ÖNSÖZ

Aralık 2016'da yayınlanmasını beklediğimiz ve içinde kendisinin ilk defa kaydedilen piyano eserlerinin olduğu, yaklaşık beş yıldır üzerinde çalıştığımız *Mavi Anadolu* CD kaydını Piyanist Yeşim Gökalp ile birlikte İlhan Baran'a teslim edecektik. Ancak onun ömrü yayınlanmış CD'yi görmeye yetmedi, neyse ki eserlerinin kaydını önceden dinleyip beğenmişti. İlhan Hoca'mızı Cebeci Asri Mezarlığı'nda defnetmeyi beklerken, Yeşim Gökalp'le onun ardından ne yapacağımızı konuşup hemfikir olduğumuz bir kitap düşündük ve yazar/editör olarak hazırlamak da bana düştü. İlhan Baran'ın anısına ilk ölüm yıldönümünde yayınlanmak üzere düşündüğümüz kitap, doğrudan kendisiyle çalışmış öğrencilerinin ve meslektaşlarının anı ve görüşlerinden oluşmuştur. Kitap için yazı veya ses kaydı göndermeleri konusunda birçok kişiye Yeşim Gökalp ile birebir çağrıda bulunduk. İlhan Baran'ın vefatının ardından üzüntüsünü sosyal medyada paylaşanlar başta olmak üzere, Türkiye içinde ve dışında İlhan Baran'ın öğrencisi olmuş birçok müzikçi ile iletişime geçtik. İlk söylediğimiz zaman ve hatta bir gün içinde bu kitap için yazı ve fotoğraf hazırlayıp gönderenler olduğu gibi, söyledikleri ve kitabın son hazırlık anına kadar birden fazla defa hatırlattığım halde göndermeyenler de oldu. Bunun dışında maalesef sosyal medyada İlhan Baran'ın adını kullanan öğrencisi olmuş bazı kişiler birebir gönderdiğim çağrıya cevap vermediler. Yazı yerine anlatım yapmayı tercih eden Prof. Muammer Sun, Prof. Ertuğrul Bayraktarkatal ve Yrd. Doç. Turgay Erdener ile yüz yüze görüşme yapıp ses kayıtlarını yazıya geçirdim. Sonuçta, umduğumdan az sayıda elde ettiğim yazı, görüşme

ve belgeler ile bu kitabı oluşturabildim. İlhan Baran ile ilgili çeşitli kaynaklardaki ve kendi hafızamdaki bilgileri de çeşitli sayfalara ve dipnotlara yeri geldiğince yerleştirerek kitabı biçimlendirmeye çalıştım. 1950'lerden günümüze İlhan Baran özelinde çeşitli alanlardan müzikçilerin görüşleri ve eklediğim bilgiler, Türkiye'nin konservatuvar, müzik ve sahne sanatları, bestecilik, müzikoloji tarihine de ışık tutmaktadır. Kitapta görüş bildirenlerin hafızasında İlhan Baran'a dair ortak özellikler, onu tanımlayan kodlardır. Turgay Erdener'in söylemiyle "kutup yıldızı" sıfatı kitabın adına da yansdı ve İlhan Baran'ın hepimizin kutup yıldızı olduğuna dair bir sembol oldu. İlhan Baran'ın görüşlerinin yer aldığı kendi yazıları veya onunla yapılan röportajlar dışında, kendisi yaşarken hakkında bir kitap ortaya çıkmıştı¹. Onun vefatının ardından hazırlayıp yayınladığımız bu kitap, Baran ile ilgili birçok konuyu tanıklarının zihninden ve gözünden yansıttı. Bu bakımdan onunla ilgili yazılı tarih oluşturan kaynaklar ve belgeler dışında, zihinlerde kalanların aktarılması açısından bu kitapla birlikte bir sözlü tarih çalışması ortaya çıkmış oldu. Yazıyla aktarılanların yanında, özellikle görüşmeler yoluyla elde ettiğim bilgiler, Türkiye'nin müzik tarihine de veri oluşturur. Son bölüme eklediğim Baran'ın müziksel görüşlerini içeren ilk makaleleri ve Kemal İlerici'nin kitabına yazdığı raporu, diskografya ve ulaşılabilen fotoğraflar kitapta ona ve yine Türkiye'nin müzik tarihine dair görüşleri tamamlamıştır.

Kitabın ortaya çıkmasında emeği geçen herkese ve hemen destekleyip yayınlayan Bağlam Yayıncılık'a teşekkür ederim.

Doç. Dr. Seyit YÖRE
Ağustos 2017

---

¹ Kahramankaptan (2010)